

Vsi tržaški Slovenci enodušno obsojamo anglo-ameriško potuho italijanskemu imperializmu

Tako: zgodilo se je: predstavnik vlad Velike Britanije in Združenih ameriških držav sta sporočila prizadetima državama svetovni javnosti, da obe vladi odločili izročiti Italiji upravo cone Tržaškega ozemlja in vrniti svoje čete, ki naj jih nadomestila italijanska vojska.

Na to dejanje samovoljno, v kričnem nasprotju s črko in duhom mirovne pogodbe, v opreki z določbo, ki prepoveduje Italiji držanje njenih čet v dvajsetkilometerskem pasu tu di vzdolž jugoslovanske meje, na to dejanje samovoljno in nasilja, ki je krati sovražno dejanje

Ujete partizane so zločinci mučili, pred puške pa so jih postavili z zavezanimi očmi.

naperjeno proti našemu ljudstvu in zavezniški Jugoslaviji — jim mi, primorski Slovenci, sporočamo v odgovor naslednje:

Če mislite, da se more vprašanje Trsta rešiti tako, kot so nekatere države ZDA dosegle razmejitve — z ravnalom, se bridko motite.

Če mislite, da morete svojevoljno razpolagati z ozemljem, ki je prepojeno z našo krvjo, in jo celo izročiti tistemu, ki nas je desetletja zaničeval, tlačil in gospodarsko, kulturno ter fizično uničeval, in ki smo ga premagali in pognali z naših trpinčenih tal,

žrtev, ki so izkvravale pod kremplji roparskega italijanskega imperializma, izkvravale v neenaki borbi proti istemu sovražniku, ki so v borbi z njim padali tudi vaši sinovi — tega mi pozabili nismo.

Če vi svojo — da se mi izrazimo — politično navičnost — namreč, da bo z ital. vojsko v Trstu sporazum z Jugoslavijo lažji — jemljete resno, potem vam moramo povedati odkrito, da gre za največjo neumnost, da celo politično norost, ki jo je državnik kdajkoli mogel zagrešiti. Ta vaša izjava je višek

ljudstvo krotiti z znanim geslom «osla in korenja» in če mislite, da ga boste kupili s kredo leče. Vsaka nadutost, vsako prepričanje, da se da z denarjem vse kupiti, sta obsojena na popoln neuspeh, kajti tu nimate opravka z ljudmi, kakršne opisuje v svoji znani knjigi Curzio Malaparte.

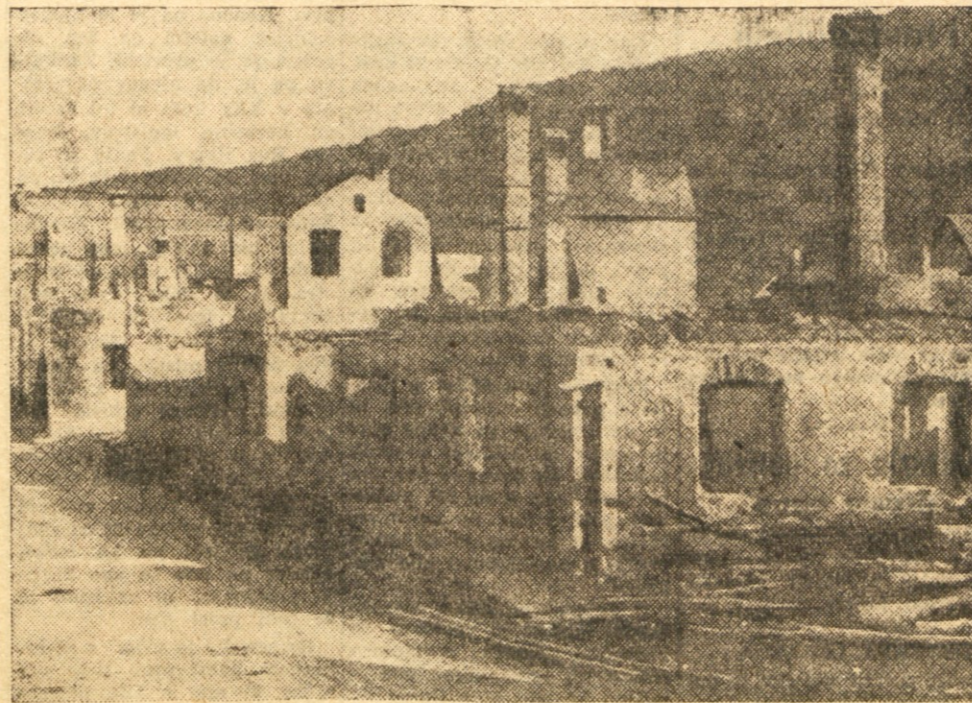
Vi, učitelji pragmatizma in «morales» uspeha, vedite, da pozna naš narod globljo moralo, ki se je krepila v hudih in krvavih borbah za naš obstoj in jeklenela v zadnji osvobodilni vojni, ko je šlo za naš biti ali ne

Takšno je bilo početje slavne italijanske vojske na slovenskih tleh.

Fašist se je slikal pred žrtvami njihovega nasilja blizu Radohove vasi. Tudi znak njihove ukulture in civilizacije.

Sodražica, eden neštevilnih priči «poslanstva» imperialistične Italije.

se prav tako bridko motite. Če ste pozabili vi, kaj je delala Italija, odkar je prišla v Trst po prvi svetovni vojni pa vse do zadnjih dni aprila 1945, ko so nacistične in fašistične tolpe morale položiti orožje in zbežati iz Trsta pred našim oboroženim ljudstvom in zmagovito Jugoslovansko armado — tega mi pozabili nismo.

Če ste pozabili vi, kam je Italija šla iz Trsta, koliko trpljenja in gorja je prizadejala vsem jugoslovanskim in ne samo jugoslovanskim narodom; če ste pozabili vi na sto in sto tisoče jugoslovanskih

hinavščine, ironije in norčevanja z ljudstvom, ki je prestalo ves pekel zatiranja, uničevanja in poniževanja, ki pa kljub temu ni klonilo in je ostalo kljub vsemu nasilju zvesto idealom svobode, človeškega ponosa in dostojanstva. Zato ga vaše naravnost cinično in podlo zasmehovanje globoko žali.

Bridko se motite, če mislite, da boste slovensko

biti. Zvesti tem tradicijam vam predlagamo čiste račune, brez vsakega hinavčevanja in ironije «Uebermenschev», marveč z mirno vestjo poštenih ljudi.

Vaši računi niso čisti, in z nečistimi računi se ne boste mogli zagovarjati pred svetovnim javnim mnenjem, pred izmučenim obličjem našega toliko preizkušenega primorskega

Italijanski okupator je prisilil žrtve, da so si morale same izkopati grob.

Ljudstva, pred obličjem jugoslovanskih narodov, ki so bili vedno pripravljeno iti tudi v smrt z zavezniškom, v obrambi pravice in svobode.

Naša vest je mirna, naša odločnost je trdna in neomajna. Ne bomo dopustili, da se naša, s krvjo prepojena zemlja, prodaja tujcu. Na

ša volja odmeva po vseh jugoslovanskih trgih in ulicah, naša volja polje po žilah vsega jugoslovanskega ljudstva, ljudstva, ki se ne bo nikoli sprijaznilo z barantanjem na njegov, na naš račun, in ki ne bo nikoli dopustilo, da bi italijanska okupatorska vojska še kdaj stopila na ta naša tla, od koder jo je naše ljudstvo spodilo razoroženo.

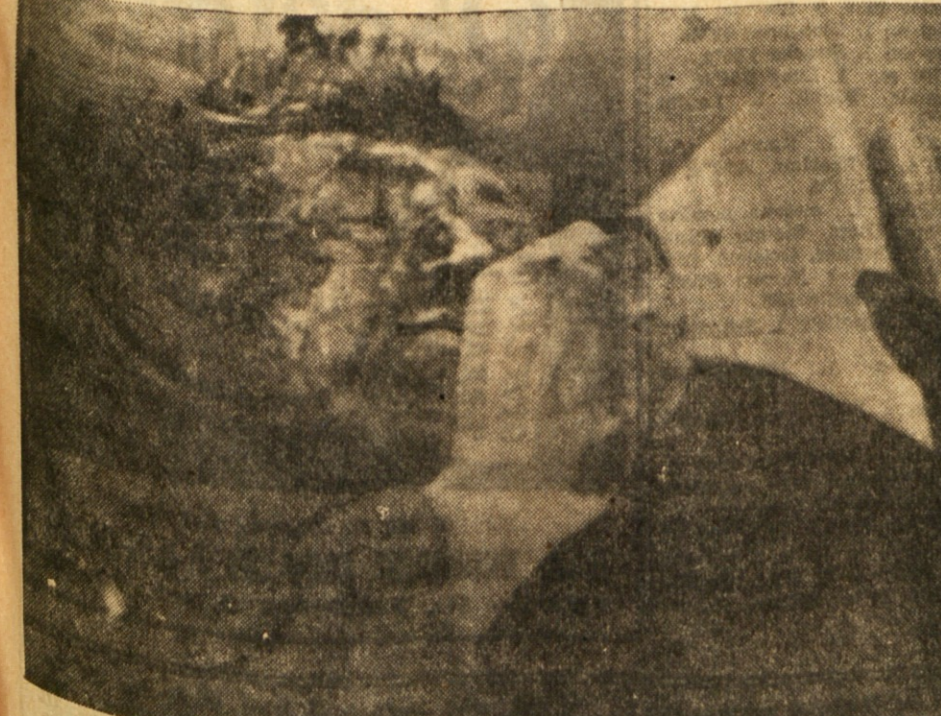
Roparji: fašist snema mrtvi žrtvi prstan z roke

«Bolni človek — človek, ki da mira v koncentracijskem taborišču na Rabu.

Kdaj se je upri nasilju fašistov in italijanske redne vojske je končal v taboriščih, ječah, na streliščih. Mnogi so se za gore, da pribore svoji zemlji svobodo. Gorje tistemu, ki so ga italijanski okupatorji dobili živega v roke.

Fašisti so na preserskem procesu pred usmrtiljivo nečloveško mučili 16 žrtev.

Na tisoče zavednih ljudi je umiralo mučeniške smrti pod okupatorjevo roko,

V strahotnem taborišču na Rabu so trpeli tudi otroci.

Gornja slika, ki so jo naši v žepu ujetega italijanskega vojaka med okupacijo Jugoslavije, pričča o ustavnih dejanjih Italijanske vojske v drugi svetovni vojni.

VREME Vremenska napoved za danes: Spremenljivo oblačno vreme s krajevnimi razjasnitvami. — Večrajšnja najvišja temperatura v Trstu je znašala 15,7 stopinje; najnižja pa 9,9 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče RADIO oddaje: Jug. cona Trsta: 17.00: Jakob Gotovac: «Intimna poje Eliza Karlovac. Trst II: 17.30: Prokofjev: Koncert za klavir in orkester št. 3. — Trst I: 13.25: Opera glasba. — Slovenija: 12.00: Opol-danski orkestralni spored.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

PO SKLEPU ANGLIJE IN AMERIKE O IZROČITVI UPRAVE CONE A ITALIJI

Goriško prebivalstvo in Slovenci še posebej odločno obsojajo koncesije italijanskemu imperializmu

Goričani neprestano poslušajo vesti jugoslovanskih radijskih postaj o velikem ogorčenju jugoslovanskih narodov - Demonstracije prebivalcev Nove Gorice, spodnje Vipavske doline in Brd pri severni postaji tik državne meje - Goriška policija v alarmnem stanju

Strašna vest o sklepu Angležev in Američanov, da se cona A s Trstom spet priključi Italiji, premagancu zadnje vojne, se je večeraj in že v četrtek ponoči raznesla po vsej Goriški, Goriške Slovence je ta vest globoko prizadela. Mi najbolj vemo, kaj pomeni danes živeti zopet pod Italijo, državo, ki je spre-menila le vodstvo, svojih od-nosov do slovenske manjšine pa ni izboljšala niti za las, temveč stopa po poti propad-lega režima. Kako se nam go-di v državi s toliko opevano dvatisočletno kulturo, dokazuje zadnja spomenica, ki so jo izvoljeni predstavniki slo-venske manjšine na Goriškem in predstavniki beneških Slo-vencev poslali prejšnji mesec Organizaciji združenih narod-ov.

Strasna vest o sklepu Angležev in Američanov, da se cona A s Trstom spet priključi Italiji, premagancu zadnje vojne, se je večeraj in že v četrtek ponoči raznesla po vsej Goriški, Goriške Slovence je ta vest globoko prizadela. Mi najbolj vemo, kaj pomeni danes živeti zopet pod Italijo, državo, ki je spre-menila le vodstvo, svojih od-nosov do slovenske manjšine pa ni izboljšala niti za las, temveč stopa po poti propad-lega režima. Kako se nam go-di v državi s toliko opevano dvatisočletno kulturo, dokazuje zadnja spomenica, ki so jo izvoljeni predstavniki slo-venske manjšine na Goriškem in predstavniki beneških Slo-vencev poslali prejšnji mesec Organizaciji združenih narod-ov.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Strasna vest o sklepu Angležev in Američanov, da se cona A s Trstom spet priključi Italiji, premagancu zadnje vojne, se je večeraj in že v četrtek ponoči raznesla po vsej Goriški, Goriške Slovence je ta vest globoko prizadela. Mi najbolj vemo, kaj pomeni danes živeti zopet pod Italijo, državo, ki je spre-menila le vodstvo, svojih od-nosov do slovenske manjšine pa ni izboljšala niti za las, temveč stopa po poti propad-lega režima. Kako se nam go-di v državi s toliko opevano dvatisočletno kulturo, dokazuje zadnja spomenica, ki so jo izvoljeni predstavniki slo-venske manjšine na Goriškem in predstavniki beneških Slo-vencev poslali prejšnji mesec Organizaciji združenih narod-ov.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

Ni potrebno posebej natevati vseh krivic, ki se godijo Slovincem v Italiji. Takšne so, da vzbujajo upravičeni strah in trepet tržaških Slo-vencev in vsega demokratič-nega ljudstva, ki bi moralo zaradi velikodušnega nagraje-vanja italijanskih fašistov od strani naših bivših zaveznikov v vojni priti zopet pod oblast Rima.

SLOVENSKO ŠOLO SLOVENCEM

Ob priložnosti jesenskih izpi-tov na slovenskih srednjih šo-lah v Gorici, je predsedoval izpitni komisiji poleg profes-orja Artura Cronje, tudi pro-fesor Calvi iz Turina. Ob tej priložnosti je prof. Calvi baje v posebnem intervjuju dal do-pisniku demokratičnega gla-sila «Il Gazzettino» nekatere izjave o slovenskem šolstvu na Goriškem. V tej izjavah se poudarja, da imajo sloven-ske šole na Goriškem celo prednost pred italijanskimi, zlasti kar se tiče številnega razmerja med profesorji in učenci.

Kar se tiče spoštovanja slo-venske kulture, je izjavil prof. Calvi, smatram, da noben drug narod ne vrši svoje na-loge nasproti neki narodni manjšini tako širokosrčno, kot to dela Italija. Obstaja tudi neka ministrska odloč-ba glede izbire profesorjev za slovensko srednjo šolo, ki pravi, da je treba dati pred-nost tistim profesorjem, ki dajejo večje jamstvo za po-neurejeno jamstvo za po-znavanje slovenskega jezika in slovenske kulture.

Verjetno je ugodni g. pro-fesor govoril o dobri veri in je dal zgoraj in druge svo-je izjave na podlagi uradnih podatkov, ne da bi se pri tem uprta, kako je do teh podat-kov prišlo, kaj se za njimi skriva in kakšno je dejansko stanje našega šolstva pod Ita-lijo.

O dejanskem stanju sloven-skega šolstva na splošno že podrobno govori spomenica slovenskih zastopnikov pod I-talijo, ki jo objavljamo na drugem mestu. Tam je tudi navedeno in dokazano, kakaj je število slovenskih dijakov iz leta v leto manjše, ter te-ga tukaj ne bomo ponavljali. Glede števila profesorjev naj omenimo, da večina njih uči na dveh ali treh šolah in je zato-raj treba vzeti njihovo število celotno, ne pa za vsa-ko šolo posebej, kar močno spre-meni dejansko sliko.

Poglavje zase pa je izbira profesorjev in lahko recemo, da se ministrska odločba, ki jo prof. Calvi omenja, na slo-venskih šolah v Gorici niti najmanj ne upošteva in iz-java. Če bi se namreč upošte-valo, bi morali iz naših šol že davno izginiti nekateri pro-fesorji in profesorice, ki spa-dajo morda na italijansko, ne pa na slovensko šolo, ker imajo pomanjkljivo znanje slo-venske kulture in jim je slo-venski duh prava španška vas.

Poleg tega so imeli nekate-ri izmed njih med šolskim le-tom, zlasti pa pri izpitih, tak kričevič in sovražen odnos do učencev, da se ti in njihovi učenci niso mogli otrzeti vsi-đa, da jih hočejo prijeti v k-prstnost na italijansko šolo.

Ali se zdi 99. prof. Calviu in v Cronji, da spadajo taki elementi na slovensko šolo in da je to tista tolika opevana prednost slovenske srednje šole.

Dokler pa je vodstvo slo-venskih šol na Goriškem v rokah italijanskih šovinistov, kaj takega seveda ni mogo-če. Zato so potrebni ukrepi, ki jih navaja zgoraj navede-na spomenica, s katerimi bi bilo treba zajamčiti auton-o-mijo slovenske šole.

(Iz Soče)

PRVI PORAZ SMISLOVU JE ZADAL RUS KOTOV

Zmagala sta tudi Keres in Averbah, ostali so remizirali, samo Gligorić in Szabo sta prekinila

Na turnirju kandidatov za svetovno prvenstvo v Zuerichu ni več nepremaganega mojstra. Do te močnejše naj-večje dosedanje senzacije na turnirju je prišlo v XXI. ko-lu. Vsi so že prej vsaj po en-krat položili orožje pred na-sprotnikom, tudi Reshewsky in Bronstein. Najpreznejše je doslej vozil čez vse črti Smi-slov. Vozil ni le previdno, temveč tudi dovolj pogumno, tako da je bil že dolgo časa prvi. Končno pa je le njegov čolnik naletel na čer, ob kateri se je prevrnil. Zanimi-vo pa je da njegov nasprot-nik v XXI. kolu ni bil kateri od neruskih mojstrov, tem-več Rus Kotov. Padla je torej vsaj za sedaj teorija, po kateri naj bi ruski mojstri Smislova favorizirali. Značil-no je tudi, da je prvi poraz Smislova prišel prav od mo-stra. Ki je dokaj časa zelo neurejeno igral in izgubljal partijo za partijo. Seveda je bilo naivno misliti, da Kotov ni več velemojster z vsemi atributi velikega šahista. Za-padel je pač v krizo, ki ga mo-goče še ni povsem zapustila, vendar pa je danes njego-vo ime že krepko v sredi lestvice. Od prvega in od zad-njega ga loči po 3,5 točke, vendar pa ima še eno partijo prekinjeno in za njim je že tudi prost dan.

Reshewsky je v igri s Stahl-bergom dobil prav tiste po-točke, ki mu je bila potreb-

na, da dohiti Smislova, potem ko je ta izgubil igro. Tudi Keres je s celo točko iz igre z Botoslavskim tega nevarne-ga tekmeča nekoliko prikljeni na njegovem mestu.

Zdi se, da se vodi tudi o-gorčena borba za odmik od zadnjih mest. Tako se dog-a, da skoraj ne mine kolo, da ne bi beležil zmage ali Tajmanov ali Geller ali Aver-bah, ki si pogosto izberejo za žrtev drug drugega. Tako je v tem kolu zmagal Aver-bah nad Tajmanovim, med-tem ko je še malo prej Taj-manov dobil celo točko od Petrovsjana, Geller pa kar dve od Euweja in Botoslavskega.

Gligorić in Szabo sta prek-i-nila in čeprav ne vemo ni-česar o prekinjeni partiji, nas nekoliko plašljiva tradicija Sza-bojevih zmag. To pa je bila tudi edina prekinjena partija tega kola, kajti vse ostale partije, poleg tistih, ki smo jih že omenili, so se tudi do-končale.

Igrali so še Euwe in Bron-stein ter Petrovsjan in Naj-dorf; obojni so remizirali. Prost je bil v tem kolu Gel-ler.

Stanje na lestvici je torej sedaj naslednje: Smislov, Reshewsky 12,5. Bronstein 11(1), Keres 10,5(1). *Najdorf 10,5, Petrovsjan 10. *Boleslavski 9,5, *Geller 9(1). *Tajmanov, Euwe 9, Averbah, *Kotov 8,5(1), Szabo 8(2). *Gligorić 7,5(2), Stahlberg 5,5(1).

Pot do prihodnjega svetov-nega prvenstva v nogometu, ki ga bo leta 1954 organizirala Švica, je še dolga.

Po razpisu je bilo za odlo-čitev o tem naslovu določenih vsega 64 tekem med članicami mednarodne nogometne fe-deracije iz vsega sveta. Dejansko bo moralo biti do vključno 30. aprila 1954 izbranih iz vseh 13 skupin — skupno z obema kandidatkama Švico in Urugva-jem, ki bosta šla v finale kot država predilektice in sedaj-ni svetovni prvak brez izločil-nej tekmovalca, vseh 16 pol-finalistov za finalni turnir, ki bo od 16. junija do 4. julija 1954.

Izločilne tekme potekajo praznoprav dokaj počasi in si-tuacija je ponekod še nejasna. V prvi skupini, kjer so med seboj Nemčija, Norveška in Posarje, je favorit slej ko prej Nemčija.

Tako mislimo mi:

Bologna - Lazio 1 X
Genoa - Atalanta 1
Inter - Fiorentina 1 X
Juventus - Sampdoria 1
Legnano - Spal 1
Napoli - Milan 1 X
Novara - Udinese 1
Roma - Torino 1
Triestina - Palermo 1
Alessandria - Messina X 1
Carrarese - Lucchese 1
Verona - Como 1 2
Mantova - Parma 2 1
Monza - Piombino 1
Venezia - Arstaranto 1 X

KINO NA OPČINAH predvaja danes film

FERNANDEL
MIREILLE PERREY
COLETTE DARJEUX

„Samo Bog lahko sodi“
(Solo Dio può giudicare)

Eno nativno pero v dar
STARŠI! ŠOLARJI!
Kdor si nabavi vse šolske potrebščine
PAPIRNICI - TISKARNI
U. BERNARDI - Ul. Mazzini, 44
TEL. 93-667

dobi v dar
eno dobro nativno pero
VSE ZA ŠOLO PO ZMERNIH CENAH

NALIVNO PERO BERNUM JE NAJBOLJŠE OD VSEH
DOSEDANJH SAMO ZA 1.000.- LIR - 1 LETO JAMSTVA

Advertisement for Radenska Zdravilni Vrelec, featuring a bottle illustration and text: ZAHTEVAJTE, OSVEŽUJOČA ZDRAVILNA, SRČE-JETRA LEDVICE, ŽENSKA MOTNJE IZČRPANOST.

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA: ZADR. HONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI TRST - Ul. Valdirivo 3, tel. 50-54